

Honvédek

független keresztény politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Békéscsaba, II., Szent István-tér 18.
Telefon: 60, este és ünnepnap: 409.

Feladvány szerkesztő

M I G E N D O Z S O

Ára hétköznap 10, vasárnap 16 fillér.
Előfiz.: 1/4 évre 7.20, 1 hónapra 2.50 P.
Postatakarékpénzt. csekk száma: 34.141.

Virágeső

fogadta Debrecenben a második honvédhadsereg hazatérő alakulatait. Az ősi város egész népe ott szorongott az utakon, merre a frontról hazaérkezett katonák elvonultak. Öröm és büszkeség ragyogott az arcon, a szemekből szeretet és hála sugárzott a honvédek felé. Debrecenben és másutt is, mindenütt, ahova honvédek érkeznek haza, a nemzet szívének forró dobbanását, a honvédek iránti nagy szeretetünket, jövőnkbe vetett hitünket fejezi ki a honvédek lába elé hulló virágeső.

A nemzet érzéseit, akaratait Kállay Miklós miniszterelnök tolmácsolta a legnőbbsben, amikor kijelentette, hogy ha bármiből többet adhat a haza valakinek, úgy a honvédek iránti megélt szeretetünk minden. Erettük, a frontot megjáró katonákért mindent meg kell tennünk, mert ők hozták és hozzák a legnagyobb áldozatot a magyarság egyeteméért.

A honvéd megtanított bennünket arra, hogy amikor vihar tombol tűzhelyünk, a nagy család, a nemzet lézke fölött és körül, akkor ne kérdezzünk semmit, ne latolgassunk, ne számítsunk, hogy hány órát dolgozunk, ne spekuláljunk, hogy magunkat miként biztosíthatjuk, hanem dolgozzunk, küzdjünk, ha kell éjjel-nappal, szünet nélkül, lankadatlanul, egyéni érdekeink alárendelésével, az önfeláldozásig menő hősiességgel, mert csak így óvhatjuk meg a közös otthonot, a hazát a vihar pusztításától.

A hazatért honvédekre hulló virágeső, mint a nemzet köszönete záporozott a katonákra. Mindnyájan érezzük, tudjuk, hogy a honvéd hősiessége védte és védi meg határainkat az ellenségtől. A haza szent parancsát híven teljesítő katonák áldozatkészsége óvta meg városainkat, falvainkat a háború orkánjának rombolásától. Gyermkeink álmára a vártán keményen álló honvéd ébersége vigyáz. Az ő érdemük, hogy életükkel a hazában, őket illeti meg legjobban minden, amit a magyar föld ad. A honvéd nem kérdezte kint a fronton, hogy hétfő, szombat, vagy vasárnap van-e, mindig kell harcolnia, harcolt mindig amikor kellett, teljesítette a nagy parancsot, mert tudta hogy az ő áldozatos kötelességteljesítésétől függ a nemzet egész jövője.

Mi sem kérdezzük, hogy meddig tart a háború?!

Tudjuk, hogy kemény küzdelmek várnak még a nemzetre, de vállalunk minden megpróbáltatást. Azt akarjuk, hogy amikor vége lesz az öt világrészben dúló nagy viharoknak, a harcok mezejéről hazatérő honvédek

ket a győzelem virágaival fogadhassuk.

Nemcsak a honvédektől, de tőlünk is függ, hogy ez az akaratunk teljesüljön!

A múlt megtanított bennünket arra, hogy szilárdan kell tartanunk a

belső frontot s mindenkivel szemben meg kell védenünk a nemzet egységét. Külön úton senki sem járhat ma. Nincs külön cél, külön akarat, külön sors, ma egyetlen magyar cél van: a végső győzelem kivívása s ez a cél parancsolja, hogy itthon

magyarok egygyérrre, megbontatlan frontot alkotva, olyan önfeláldozással vessük magunkat alá a nemzet akaratának, ahogyan tették és teszik azt honvédeink a harcokban.

Sz.

Kállay Miklós miniszterelnök a Magyar Élet Párt értekezletén megindokolta a képviselőház elnapolását

A kormánypárt bizalommal és hűséggel követi Kállay Miklóst

Budapest, május 5.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Magyar Élet Pártja május 4-én, kedden este értekezletet tartott. Az értekezleten Kállay Miklós miniszterelnök is résztvett s ismertette azokat az okokat, melyek a kormányt arra az elhatározásra készítették, hogy a képviselőház elnapolására javaslatot tegyen. Kijelentette a miniszterelnök, miszerint a kormánynak rendíthetetlen elhatározása, hogy

a háborús helyzetben a külpolitikával és a hadviseléssel összefüggő kérdésekben a kezdeményezést magának fenntartsa. A kormánynak ezt a szándékát a képviselőház nem minden oldalán hajlandók méltányolni és olyan kérdések felvetését erőltetik, melyek tárgyalását a kormány az országra nézve nem tartja hasznosnak. A miniszterelnök hangsúlyozta, hogy a kormány megalakulásakor tartott bemutató beszé-

dében megjelölt útról nem tér le. Közölte, hogy a kormány tagjai a parlamenti szünet alatt megfelelő módon tájékoztatják a nyilvánosságot az ország népet érdeklő kérdésekről.

Lukács Béla pártelnök mondott köszönetet Kállay Miklós miniszterelnöknek tájékoztatásáért. A pártelnök kijelentette, hogy a kormánypárt minden ténykedésével mögötte áll s bizalommal és hűséggel követi.

London is beismeri, hogy az angolszászok súlyos veszteségeket szenvedtek Tuniszban

Bern, május 5.

A Neue Züricher Zeitung jelenti londoni tudósítás alapján: A »Daily Herald« c. angol lap a tunéziai helyzettel kapcsolatban megírja, hogy Anglia és az Északamerikai Egyesült

Allamok csapatai a tuniszi arevonalon igen súlyos veszteségeket szenvedtek. A tengely — írja a brit újság — tűzfegyverek és aknavetők odaszállításával rendkívül megerősítette Tuniszt.

téztek támadást. A bombák veszteséget okoztak a lakosság körében. Tizenhat ellenséges gépet lelőttek a németek.

A keleti front

Berlin, május 5.

A Német Távirati Iroda jelenti: A kubáni hídfőnél a német állások ellen négy napon át intézett szovjet rohamok elhárítása után a német csapatokat az előre elkészített kiépített állásokba vonták vissza. Amikor az ellenség ismét támadásra indult, a német utóvédeket találta az állásokban. A németek Krimszkaja várost kiürítették, de előzőleg a fontos katonai berendezéseket szétrombolták.

Német légitámadás egy keletangliai város ellen

Berlin, május 5.

A Német Távirati Iroda jelenti: Német harcirepülőkötelékek május 5-én reggel Anglia keleti részének egyik városát támadták. A ledobott gyújtó- és robbanóbombák több tüzet okoztak a kitzüött célpontok-

ban. A német harc repülőgépek brit éjszakai vadászpilótákkal harcolva törtek útat maguknak.

Berlin, május 5.

Brit bombázók szerdára virradó éjjel, az éjszaka második felében Németország nyugati vidéke ellen in-

Razzia Szófiában

Szófia, május 5.

A közbiztonsági hatóságok mára virradó éjjel nagyszabású razziát tartottak a bolgár fővárosban. A városot elzárták a külvilágtól és gondosan végigfésülték. A razzia a legnagyobb rendben ment végbe.

Utalványos munkásbancs kapható a Körösvidék-boltban!**Olasz lap a szovjetország „vallásszabadságról”**

Rómából jelentik: A »Popolo d'Italia« írja: A »Basler Nachrichten« c. svájci lap Wallace kijelentésével foglalkozik, mely szerint a Szovjetunió területén visszaállították a vallás szabadságát s ilyenformán a jövőben kilátás nyílik vele keresztény alapokon való együttműködésre, emelkezett azokra a gyilkolásokra és különböző kegyetlenkedésekre, amelyeket a bolsevista uralom a papság ellen elkövetett. Bezárták és megszenteltelennítették a templomokat, lehetetlenné tették a vallásgyakorlatot, megtiltották, hogy egyetlen vallásos tárgyú könyv is megjelenjen. Azt hirdették, hogy az orosz nép »felvilágosult« s nincs szüksége többé vallásra. Mi történt azonban 1941 júniusában, amikor megindult Oroszország ellen a német támadás? Az előrenyomuló német csapatok felismerve, hogy a szovjetpökökben elnyomott nép vágyakozik az Istenre, a vallásra, haladéktalanul visszaállították a szabad vallásgyakorlatot és az orosz nép egyszerre félredobta a reaképszerűtlen Lenin- és Sztalin-képeket, újra elővette és kegyeletesen visszatette mindenütt lakásaiban a régi helyére a szent ikonokat, amelyeket addig elrejtgetve őrizett. A szovjetországi kormányzat erre felhagyott a vallásellenes propagandával. S utána még nagyobb meglepetést keltett az a fényűző kiállításban megjelent könyv, amely a következő címet viselte: »A vallásszabadság Oroszországban.« A könyv természetesen azt akarja bizonyítani mindenáron, hogy Szovjetországon belül teljesen szabad vallásgyakorlat uralkodik. Az illusztrált és luxuskivitelű kötet igen számos fényképfelvételeket is tartalmaz, amelyek oroszországi templomokat és más szent helyeket s magasrangú egyházi személyeket ábrázolnak. Ez a könyv azonban nyilvánvalóan szemfényvesztés, mert a valóságban semmi se változott Oroszországban: Moszkva 454 orthodox templomából mindössze 25 van nyitva és ebbe beleértődnek azok is, amelyek a vörös szakadarságot szolgálják. Ezeknek a nyitvatartását is azért vélik célirányosnak, mert megmutogathatják őket a jóhiszemű idegeneknek és becsapathatják őket. Érdekes különben, hogy Szovjetországon belül minden vallásellenes propaganda ellenére is az 1936-os népszámlálás alkalmából a lakosok 70 százaléka vallotta magát »istenhívőnek«. Arra vonatkozólag egyébként, hogy az úgynevezett »szabad« vallásgyakorlatról a szovjet-területen képet kapjunk, maradjunk csak Moszkvánál. A szovjetországi fővárosnak negyemlő lakosa van s ennek a roppant lélekszámnak mindössze 25 templom áll rendelkezésére. Ehhez az egyszerű tényhez felesleges minden hozzáfűzés!

Kedden délután minisztertanácsot tartott a kormány

Budapest, május 5.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A kormány tagjai tegnap délután 4 órakor, Kállay Miklós miniszter-

elnök elnökletével minisztertanácsot tartottak, melyen a folyó kormányzati ügyeket tárgyalták le. A minisztertanács este 7 órakor ért véget.

Repülőgépszerezésséltenség áldozata lett az izlandi amerikai csapatok főparancsnoka

Lisszabon, május 5.

A brit hírszolgálat jelenti: Andrews tábornok, az izlandi amerikai csapatok főparancsnoka repülőgép-

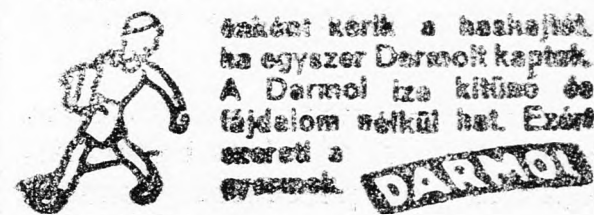
szerezésséltenség következtében életét vesztette. Közlekedési részleteket nem jelentenek.

Gyermekek és asszonyok az antwerpeni terror-támadás áldozatai között

Berlin, május 5.

A Német Távirati Iroda jelenti az Antwerpen ellen intézett újabb angol-szász terrortámadásról: Negyvenöt brit bombázó támadta a város lakónegyedét vadászgépek kíséretében. A német vadászgépek azonnal felszálltak s a légharító ütegek zárótűzzel fogadták az ellenséges gépeket. Ezúttal sikerült megakadályozni az április 5-iki nagy pusztítás megismétlődését. Néhány ház megrongálódott s a polgári lakosságnak is vannak áldozatai, köz-

tük gyerekek és asszonyok is. Megállapítható, hogy a lakosság körében a veszteség nem volt súlyos. Két ellenséges gép, egy bombázó és egy vadászgép a tengerbe zuhant.

Gyermekek

széket kerik a hasáján, ha egyszer DERMOL-t kapnak. A DERMOL-t a kórházban és a háznál is lehet kapni. DERMOL

Újabb fajgyalázókat ítelt el a budapesti törvényszék

Budapest, május 5.

Zárt ajtók mögött tárgyalta a büntetőtörvényszék Kristóf-tanácsa a fajvédelmi törvénybe ütköző bűncselekménnyel vádolt dr. Popper Elemér volt ügyvéd ügyét, akit a nyilvánosság előtt kihirdetett ítélet szerint a törvényszék egyévi és négyhónapi

fogházra ítelt el. Weisz Miklós, jelenleg munkaszolgálatos vádlottat ugyanilyen bűncselekményért 10 hónapi fogházra ítélte el a bíróság. Ugyancsak fajgyalázással volt vádolva Auspitz Izrael és Kaufmann Kálmán, akik fejenként egyévi fogházbüntetést kaptak. Egyik ítélet sem jogerős.

JÉGVERÉS?! — ELEMI CSAPÁS!

Minden gazda védekezhet kártevésével ellen biztosítással!

Május 17-én Békéscsabán is életbelépnek a borbély- és fodrászipar legmagasabb kiszolgálási díjai

A m. kir. közellátásügyi miniszterrendeletet adott ki a borbély- és fodrászipar legmagasabb kiszolgálási díjainak megállapítása tárgyában. A miniszteri rendelet négy csoportba osztja be az ország városait és községeit. Békéscsaba a harmadik csoportba tartozik. A Békéscsabán érvényes legmagasabb kiszolgálási díjak a következők: Síma borotválás 40, hajnyírás fazonra vagy szakállnyírás 80, hajnyírás géppel 70, fa-

zonigazítás 50, hajmosás 70, fejborotválás 70, kölnivíz 20, fésülés, vagy bajusznyírás 10 fillér.

A női fodrászathoz: vízhullám 1.20, vashullám 1, tartóshullám 9 pengő, hajnyírás 90, fésülés 30, manikűr lakozással 60, körömlakkozás 20 fillér, hajmosás 1 pengő.

Borotválásnál a timsóért és a püderért, hajnyírásnál a fésülésért külön díj nem számítható. Uzelhelyiségen kívül történő kiszolgálásnál

ÁRPÁD Filmszínház

Szerda, csütörtök, péntek — Hatalmas magyar film! — Ötlet, humor, muzsika!

HÁRY JÁNOSPÁGER ANTAL
Dajka Margit
Barczy Károl

Előadások: hétköznap fél 6, fél 8, vasárnap fél 2, fél 4, fél 6, fél 8 órakor.

a borotválásnál 10, egyéb szolgáltatásnál 20 fillérrel növelhetők a kiszolgálási díjak.

A borbély- és fodrásziparosok kötelesek a kiszolgálási díjakat magában foglaló árjegyzéket készíteni, azt a polgármesterrel hitelesíteni és üzletükben kifüggeszteni.

A most megállapított legnagyobb kiszolgálási díjak az ország egész területén, így Békéscsabán is május 17-én lépnek életbe.

Békéscsaba m. város polgármestere. 3292/1943.

Tárgy: Honvédségi lovasárlás.

Hirdetmény

Értesitem a gazdaközöniséget, hogy a Lőértékesítő Szövetkezet f. hó 6-án 9 órakor Békéscsabán, a vásártéren honvédségi lovasárlást tart. Elővezethetők melegvérű lovak, herélték és kancák vegyesen. Vásárolnak tisztá háts, huszár, tüzérségi hámos és háts lovakat. Fizetnek minőség szerint 1500 pengőtől 2000 pengőig terjedő árakat darabonként. Háromhónapi tulajdonjog szükséges. Békéscsaba, 1943. május 4.

Polgármester.

Meghívó

a Békéscsabai Vegyipari Rt. Békéscsaba, tolyó hó 14-én délelőtt 11 órakor a vállalat békéscsabai helyiségében (Telep-utca 23 szám) megtartandó

rendes évi közgyűlésére.

Tárgy:

1. Az igazgatóság jelentése.
2. A felügyelőbizottság jelentése
3. Esetleges indítványok.

A közgyűlésen résztvenni kívánó t. részvényesek az alapszabályok 5 § a értelmében a közgyűlés előtt 8 nappal részvényüket a le nem járt szelvényekkel együtt a társaság pénztárára letenni tartoznak.

Indítványok 8 nappal a közgyűlés előtt jelentendők be.

Az Igazgatóság.

Mérlegszámla.

VAGYON: Készpénzkészlet 1.267.30 P, Berendezés 10.121.87 P, Ingatlan 8.000.— P, Adósok 12.691.70 P, Letételti anyag és áru-készlet 30.659.56 P, Veszteség 3.785.96 P, Összesen 66.526.39 P.

TEHER: Részvénytőke 10.000.— P, Békésmegyei Kereskedelmi Bank 9.134.— P, Hitelezők 47.392.39 P, Összesen 66.526.39 P.

Igazgatóság.

Felügyelőbizottság.

Eredmény számla.

BEVÉTEL: Árbevétel 68.000.85 P, Egyéb bevétel 1.712.08 P, Veszteség 3.785.96 P. — Összesen 73.498.89 P.

KIADÁS: Áthozott veszteség múlt évről 4.712.08 P, Költségek 68.786.81 P. Összesen 73.498.89 P.

Igazgatóság.

Felügyelőbizottság.

Gumitalpas vászoncipő

kapható a KÖRÖSVIDÉK-BOLTI cipőosztályán.

Páncélosok a téli csatában

(Honvéd haditudósító osztály.
Pogány György haditudósító.)

A rögtönzött ezredirodában beszélgetünk. Az alig néhány négyzetméter nagyságú szobában serény munka folyik: parancsokat írnak, felterjesztéseket készítenek és az elmúlt harcokról vázlatokat rajzolnak. Az írógépkopogás egyhangú lármaját minduntalan megszakítja a telefon csengése és a küldöncök rövid jelentése. Fiatal főhadnagy ül velünk szemben. Talán ő a páncélos hadosztály legfiatalabb főhadnagya: vitéz Lacz Csaba. Szinte felszegen a hadosztály harcáról mesél, előljárói és alárendeltjei hősi küzdelméről, csak saját magáról feledekzik meg. Innenjúnak készült a beszélgetés. Szerényeségén azonban esődtől mond minden kiserlet. Pedig érdemes vitéz Lacz Csabával foglalkozni: ő a hadosztály egyik büszkesége. A legviharosabb napokban, amikor minden ember tudása, harckedve és példamutatása döntötte el egész seregszolgálat sorsát, a fiatal főhadnagy átvette a zászlóaljparancsnokságot, majd amikor az ezredparancsnok is megsebesült, az ezredparancsnokságot. Mint újdonsült ezredparancsnok megmutatta, hogy igazi férfi került a sok vért vesztett páncélos lövészek élére.

A nagy téli csata első napjaiban történt: a páncélos lövészek parancsot kaptak, hogy harcokcsatamogással törjenek előre és támadják oldalba az ellenséget. A parancsot hősiessé teljesítették, pedig amint utóbb kiderült, többszörös túlerővel álltak szemben. Déltűn fél három órakor indult meg a nyolc kilométernyire fekvő község ellen a támadás és öt órakor már a falu határában harcoltak a meglepett vörösöskék. A géppisztoly- és puskatűzbe mindkét részről beleszóltak a tankok ágyú. A szovjet Sztalin-orgona sem maradt vesztég. Ebben a véres harcban halt hősi halált vitéz Lovay Ferenc alezredes, az egyik zászlóaljparancsnoka. Ugyanezen az éjszakán pedig Herke Ferenc százados, zászlóaljparancsnokhelyettes erőszakos felderítés közben megsebesült. Ekkor kapott parancsot vitéz Lacz Csaba főhadnagy a zászlóaljparancsnokság átvételére.

Január tizenhétedikén az A-i harcokban vitéz Lacznak jutott feladatú az állomás környékén elrejtőzött vörösök kifűstölése. Másnap a hadosztály tovább vonult I-re. Ez volt a visszavétel fedezésének kulcsállása. Itt kellett föltartóztatni a bolsevistákat az utolsó szál emberig. Mielőtt azonban A-t a hadosztály elhagyta volna, gondos munkát végzett: fölrobbantott mindent, aminek a vörösök a legcsekélyebb hasznát vehették volna. Egymásután röpültek a levegőbe a hidak, a gyárak, a katonai berendezések és az egyes épületek. A bolsevisták minden oldalról támadtak. Az utolsó robbantást nem lehetett már végrehajtani. A pályaudvar felől nagy ellenséges kötelékek közeledtek. Pedig ott állt egy vasúti szerelvény, amelyet a vonatok befagyott tengelye miatt nem lehetett elindítani. Pedig fontos lett volna, hogy ne kerüljön ellenséges kézre: az orosz vasúti vágányok ugyanis széles nyomtávúak és így nem használhatják a saját szerelvényeiket az általunk elfoglalt területen, ahol a műszaki századok, közvetlenül a harcoló csapataink nyomában haladva, keskenyre épít-

tették a vágányokat. A szerelvény azonban ott maradt...

Huszadikáról huszonegyedikére virradó éjjel szörnyű robbanás rázta meg a levegőt. Majd röviden utána több kisebb hallatszott. A-ban vad pánik tört ki az oroszok között. A pályaudvar felől sűrű füstfelhő szállt a csillagos ég felé. Magyaroknak azonban nyomuk sem volt.

Az I-i hídfőnél pedig ugyanekkor meglegedetten nézett órájára a parancsnok:

— Egy óra hús. Lacz Csabának mégis sikerült fölrobbantania a szerelvényt. Isten vezérelje vissza!

Két órával később, a derekig erő hótól kifáradva, félig összefagyva, megérkezett vitéz Lacz a rombolójárral. Elmondotta, hogy a rend kedvéért nemcsak a vonatot robbantotta föl, hanem a vágányokat is több helyen a levegőbe röpítette.

A hadosztály nap-nap után véres harcokat vívott. Különösen a lövészeknek jutott ki a részük a nehéz és minden áldozatot megkivánó küzdelemből. A hadosztály fedezte a hadsereg visszavételét és ők fedezték a hadosztályét. Súlyos veszteségeik voltak. Már nem volt ezrednyi erejük. Az egység új nevet kapott: hős parancsnokáról: Szigetváry-csoport lett.

A hadsereg mozgó hadműveletei befejeződtek. A páncélos hadosztály megkapta a parancsot: vonuljon vissza, amilyen gyorsan tud és szakadjon el az ellenségtől. Amikor már a parancs megérkezett K-ra, a hadosztályt tizedszer kerítették körül az oroszok. Ez alkalommal azonban még nagyobb erőket vontak össze: minden áron élet-halálra meg akarták mérkőzni azzal az egységgel, amely a visszavonulást fedezte. Kileneszer már biztos zsákmányként a kezükben érezték és mégis kicsúszott. Hajnalban Szigetváry al-

ezredes, a lövészcsoport parancsnoka megsebesült.

Új ezredparancsnok kellett! A motorok búgtak és a hadosztály első része már útban volt újabb hadműveleti terület felé. A bolsevisták azonban nem adták okosán. Az egyetlen útat óriási túlerővel megtámadták. Reménytelennek látszott a helyzet. A sok-sok dicső harcban résztvevő páncélos hadosztály sorsa úgy látszott, megpecsételődött.

Horváth vezérőrnagy, a hadosztály parancsnoka villámgyorsan intézkedett. Mindent a legnagyobb célszerűséggel kellett megoldania. Először is a lövészeknek jelölt ki új parancsnokot. Szigetváry alezredes segédtsíjje, Lacz Csaba főhadnagy kapott parancsot a lövészcsoport parancsnokságának az átvételére.

Az új ezredparancsnoknak a helyén volt a zive. Emberei nagyrészt előreküldte az úttól folyó harcokhoz. Ő maga maroknyi csoporttal visszamaradt utóvédnek. Javában dült a csata az út mentén, amikor újabb szovjet támadás érte a hadosztályt. A faluba beszivárgott a gyalogság és a házakból géppisztollyal és géppuskával megtámadta a kocsiállományt. Minden végleg elvesztettnek látszott. Az ellenség körülbelül négyszeres túlerővel közelített...

Vitéz Lacz nem vesztette el a fejét. Támadásba vitte az alig egy-két szakasznyi emberét. Hősköltevénybe illő ütközet fejlődött ki. A sebesültek lemaszták a gépkocsikról és tüzeltek. Aki nem bírt a lábán állni, bevászorgott az első házba és onnan lött. A súlyos sebesültek pedig a gépkocsikból nyitották meg a tüzet. Órákig, vagy percekig tartott a harc — senki sem tudja. Az ifjú ezredparancsnok embertől emberig szaladt, ötször is végigjárt minden egyes utcát, ahol harcoltak. A golyó nem fogta, pedig nem volt ideje fedezni magát. Parancsokat adott, harcolt, lelket öntött a már-már esüggédőkbe és közben még a sebesültekről is gondoskodott.

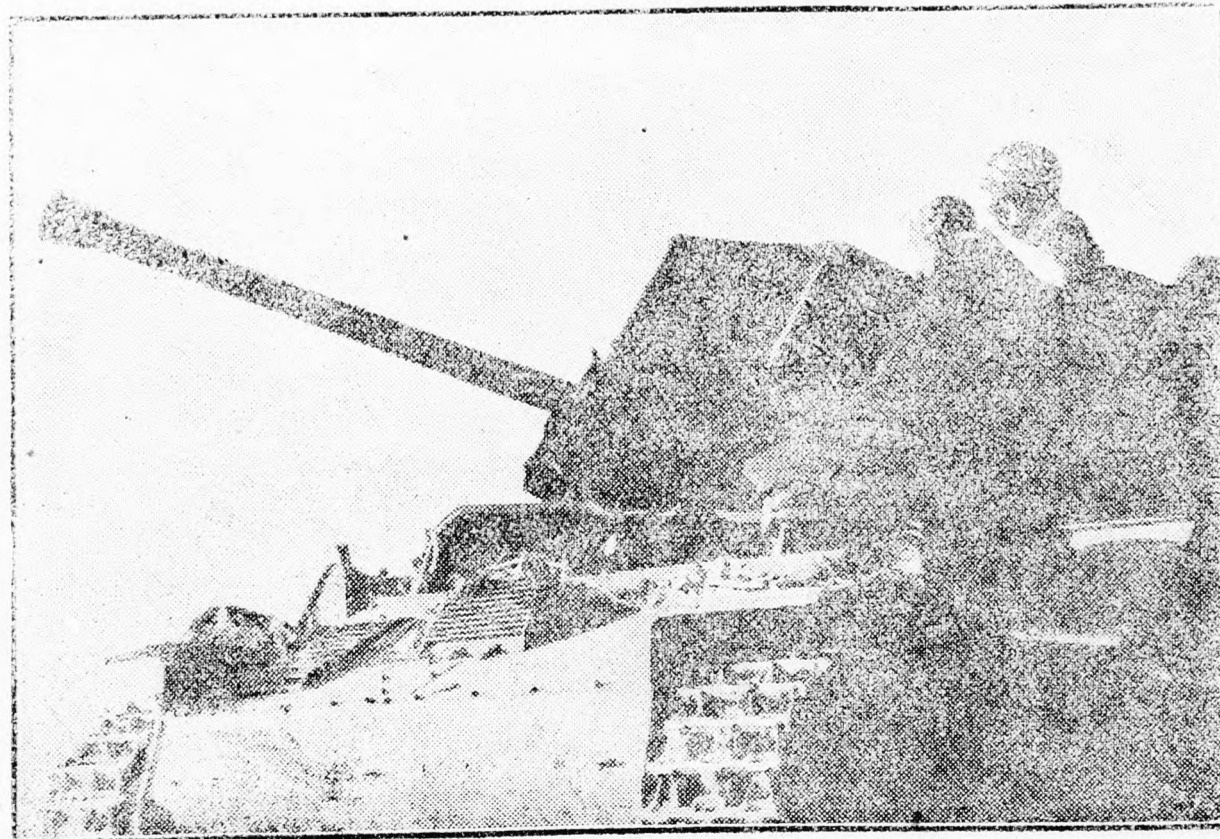
Az utolsó házból is kizavarták már a vörösöket, amikor megjött a megváltó hír az elől küzdőktől:

— Az út szabad! Gépkocsira!

Árdrágítók fölött ítélték a gyulai törvényszék

A gyulai királyi ügyészség 1942 május 24 én tizenhat árdrágító ellen emelt vádat. Az egyesbíró ítélték az ügyben és 1942 november 14-én Vass Ferenc fénynelítkei kisbirtokost, mert a

Gülbaba-burgonyát 8.16 pengőért és Révész Imre fénynelítkei kisbirtokost, mert az Eila-burgonyát 7.23 pengőért árusították, 300—300 pengő pénzbüntetésre ítélték. A többi 14 vádlott ügyét

Magyar harcokcsi az orosz arcvonalon

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

a tanács illetékessége alá utalta. Így kerültek a gyulai királyi törvényszék Juhász-tanácsa elé Szebeni Lajos, Herter Dániel, Herter András, Kocsis Lajos, Baráth János és Péter József gyomai és Uhrin Imre endrődi kereskedők, mert a Gülbabát 14—15, az Ellát pedig 13—14 fillérért árusították, továbbá Kesztenbaum Hermann és Steinbach Samu kisvárdai, Weisz Mór és Mandel Jenő gégényi, Stern Zsigmond fénynelítkei, Weisz Hermann és Weisz Ignác demecseri kereskedők, mert a Gülbaba- és Eila-burgonyát jóval a maximális áron felül árusították, mint tettesek az árdrágítás bűntetteiben.

A Juhász-tanács délelőtt fél 11 órától, rövid szünettel, este fél 9 óráig tárgyalta az ügyet és a következő ítéleteket hozta:

Szebeni Lajos 1 havi fogház és 1267.39 pengő vagyoni elégtétel, Herter Dániel 21 napi fogház és 1150.84 pengő vagyoni elégtétel, Herter András 21 napi fogház és 143.56 pengő vagyoni elégtétel, Kocsis Lajos 21 napi fogház és 367.70 pengő vagyoni elégtétel, Uhrin Imre 1 havi és 15 napi fogház és 2451.36 pengő vagyoni elégtétel, Péter József 1 havi fogház és 2451.36 pengő vagyoni elégtétel és valamennyiüket 3 évi jogvesztésre is ítélte a bíróság. Kesztenbaum Hermann 1 havi fogház és 1181.25 pengő vagyoni elégtétel, Steinbach Samu 15 napi fogház és 1181.25 pengő vagyoni elégtétel (előbbi vádlottal egyetemlegesen), Stern Zsigmond 1 havi fogház és 2651.95 pengő vagyoni elégtétel. Ezeknél is kimondta az ítélet a 3 évi jogvesztést.

A bíróság Weisz Mórt fölmentette, Baráth János és Mandel Jenő ellen megszüntette az eljárást.

A vádlottak megnyugodtak ugyan az ítéletben, de az ügy aktái még nincsenek lezárva, mert a távolmaradt Weisz Hermann és Weisz Ignác ügyében újabb főtárgyalást kell tartani.

Békéscsaba m. város polgármestere, 210-3/1943. ikt. szám.

Tárgy: Tömeges typhus-oltások végrehajtása.

Véghatározat

A m. kir. belügyminiszter úr 318.047—1943. XV. sz. rendeletére a tömeges hasihagymáz elleni oltásokat a város V. kerületének Besenyey, II. Rákóczi Ferenc és Tompa utcák által határolt területén, valamint a Levente-utcában elrendelem. Megbízom a m. kir. tisztiorvost annak végrehajtásával és oltóorvosként dr. Békési Lajos vár. orvost jelölöm ki. Az oltások úgy hajthatók végre, hogy azok június hónapban befejeződjenek.

Békéscsaba, 1943 május 4.

vitéz Jánossy Gyula s. k. polgármester.

— Ezen a héten a Kossuth és a Lőrinczy gyógyszertár tart éjjeli szolgálatot.

HÍREK

— Csáktornán leleplezték Gasparich Márk szerzetes szobrát. Az ünnepségen a kormányt a főispán képviselte. A ferenc-rendi szerzetesnek, aki a szabadságharc leverése után mártírhaltát halt, Farkas Sándor szobrász készítette el szobrát. Uzdóczy Zdravetz István fábri püspök a Muraköz magyar hűségét és Gasparich barát megingathatatlan magyar hazaszeretétét méltatta.

— Csak a pékek váltják be a 4-es számú liszt-szelvényt. Közöltük már, hogy május 5-től a 4-es liszt-szelvényt beváltják. A közlélményi hivatal közli, hogy kizárólag csak a 4-es liszt-szelvény váltható most be és csak a pékeké! A 4-es számú liszt-szelvényre 20 dkg kenyérlisztet és 20 dkg nulláslisztet kötelesek kiszolgáltatni a sütőiparosok.

— Elrendelték a kötelező védőoltást a sertéspestis ellen. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter tíz új vármegyében rendelte el a kötelező sertéspestis elleni védőoltást. A szegénysorsú lakosság sertéseit mindenütt állami ingyenes oltóanyaggal fogják beoltani.

— A békéscsabai méhészek figyelmébe. Közgyűlés előtt a könyvtárat meg kell vizsgálni. Ezért mindenki adja be f. hó 9-én, vasárnap délután a nála lévő könyvet. A tagsági díjat is fizesse be.

— Felvétel a vakok intézetébe. A Vakok József Nádor Kir. Orsz. Intézete az 1943-44. tanévre felvesz vallás, nemzetiség és nemre való tekintet nélkül világtalan gyermekeket, akik 5-ik életévüket betöltötték, de a vakságon kívül nem szenvednek olyan testi, vagy szellemi fogyatkozásban, mely eredményes nevelés-oktatásukat megghiúsítaná, valamint korlátolt számban csökkent látású gyermekeket. Felveszi 14 éves korukig azokat a gyermekeket is, akik az iskolai oktatás folyamán veszítették el látásukat, vagy mint vakok nyilvános iskolában, esetleg magánúton végzik tanulmányaikat. A felvételi kérvényhez szükséges nyomtatvány az intézet igazgatóságától díjtalanul szerezhető meg. A kérvényeket a m. kir. vallás- és oktatásügyi minisztériumhoz intézve f. évi június hó 15-ig kell a Vakok József Nádor Kir. Országos Intézete Igazgatóságánál (Budapest, XIV., Ajtói Dürer-sor 39) benyújtani.

— Ítélet a szabadkai vonatösszeütközési ügyben. A szabadkai törvényszék háromnapos tárgyalás után most hirdett ítéletet annak a vasúti összeütközésnek az ügyében, amely 1941 decemberében történt Szabadkán. Két tehervonat összefutott és két vasúti meghalt. A bíróság a felelősségre vont személyek közül Jovanovics Mihály fékezőt héthónapi fogházra, Kajzer András fékezőt hat hónapi, Fekete Józsefet pedig öt hónapi fogházra ítélte.

— Tűzharcos-posta. A Főcsoport elnöksége ezúton is értesíti a bajtársakat, hogy a Nagyszalontai Tűzharcos Főcsoport május 9-én, vasárnap tartja alakuló gyűlését, melyre mi is meghívást kaptunk. Kérjük a bajtársakat, akik az alakuló közgyűlésen és az ünnepségen részt akarnak venni, hogy Nagy Antal bajtársnál sürgősen jelentkezzenek. A Főcsoport elnöksége.

— Ignác a vonaton. A szegedi állomáson kerítették kézre Teitelbaum Ignác makói zsidó kereskedőt, aki Makóról Budapestre igyekezve a vámvizsgálatnál letagadta tiltott szállítmányait. A vizsgálat, börtöndjében két kopasztott libát és két tyúkot talált, amelyekről azt a felvilágosítást adta, hogy budapesti firtózkodása idején saját élelmérsét akarja vele fedezni. A nyomozás során azonban kiderült, hogy az árut továbbadás céljából szállította volna a fővárosba. Őrizetbe vették a hétfőn már át is kísérték az ügyészségre.

— Minden háztartás tegye félre a rongy-, ócskavas-, fém- és gumihulladékot, melyet a levették összegyűjtenek!

— A csabai üzletek zárórája. Május elsejétől szeptember elsejéig a békéscsabai fűszer- és élelmiszerüzleteket minden szombaton délután 5 órakor, a többi üzleteket pedig délután 1 órakor zárják és délután zárva tartják, a vonatkozó miniszteri rendelkezések a hétvégi munkaszünetről szóló szakasza alapján. — A többi napokon az üzletek zárórája: déli szünet 1 órától 3 óráig; esti zárás: fél 6, illetve a fűszerüzleteknél fél 7 órakor.

— Méhészek! Figyeljék meg a nagyon korán és nagyon későn virágzó akácfaikat és jelöljék meg azokat, hogy ősszel a magját összegyűjthessük!

Negyvennégy lélekkel növekedett áprilisban Békéscsaba lakosainak száma

Most állította össze Maján Gyula anyakönyvvezető Békéscsaba város április havi népmozgalmi kimutatását, amelyből az alábbi adatokat közöljük. (Zárjelben az 1942. év április havi adatai vannak feltüntetve.) Születések száma összesen 99 (115) éspedig az A) anyakönyvi kerületben 87 (101), amelyből fiú 51 (41), leány 33 (54), törvénytelen 3 (6), a B) anyakönyvi kerületben 12 (14), amelyből fiú 6 (8), leány 6 (5), törvénytelen — (1). Házasságot kötött összesen 28 (38) pár, éspedig az A) anya-

könyvi kerületben 21 (28), a B) anyakönyvi kerületben 7 (10) pár. Elhaltak összesen ötvenöt (78), éspedig az A) anyakönyvi kerületben 46 (70), amelyek közül fi 28 (33), nő 18 (37), 0-1 éves csecsemő 10 (6), 1-3 éves kisgyermek 1 (5), a B) anyakönyvi kerületben 9 (8), amelyek közül fi 5 (4), nő 4 (4). A felsorolt számokból megállapítható a természetes szaporodás aránya, amely az idén áprilisban 44 az elmúlt év áprilisában pedig 37 volt, az idén tehát héttel kedvezőbb.

MÁVAUT autóbusszmenetrend

Érvényes 1943. évi március 28-tól további intézkedésig.

Békéscsaba—Gyula			
x			x
8.50	ind.	Békéscsaba Csaba-szálló	érk. 11.40
9.04	ind.	Evangélikus árvaház	ind. 11.26
9.24	érk.	Gyula Kossuth-tér (fm.)	ind. 11.06
9.26	érk.	Gyula Komló-szálló	ind. 11.04
9.28	érk.	Gyula törvényszék	ind. 11.02
9.30	érk.	Gyula városháza	ind. 11.00
Békéscsaba—Mezőberény—Köröstarcsa			
—	—	ind. Békéscsaba MAV p. u.	érk. — 18.25
6.00	12.45	ind. Békéscsaba Csaba-szálló	érk. 8.40 18.15
6.25	13.10	ind. Békés városháza	ind. 8.16 17.51
6.51	13.36	ind. Mezőberény község.	ind. 7.50 17.25
7.08	13.51	érk. Köröstarcsa posta	ind. 7.34 17.09
Füzesgyarmat—Szeghalom—Mezőberény p. u.			
x	x		x x
5.00	—	1. Füzesgyarmat közsh. é.	— — 16.46
5.30	—	1. Szeghalom Templom-t. é.	8.03 — 15.56
6.05	—	1. Körösladány község.	1. 7.51 — 15.26
6.29	7.34 13.55	1. Köröstarcsa posta	1. 7.08 7.30 13.51 15.03
6.44	7.49 14.10 17.24	é. Mezőberény község.	1. 6.51 7.15 13.36 14.46
6.50	— 14.16	é. Mezőberény p. u.	1. — 7.09 — 14.40
Békéscsaba—Szeghalom—Berettyóújfalu			
—	ind.	Békéscsaba MAV p. u.	érk. 18.25
6.00	ind.	Békéscsaba Csaba-szálló	érk. 18.15
6.25	ind.	Békés község.	ind. 17.51
7.08	ind.	Köröstarcsa posta	ind. 17.09
8.05	ind.	Szeghalom Templom-tér	ind. 16.12
8.28	ind.	Csökmő postahivatal	ind. 15.43
9.10	ind.	Zsáka postahivatal	ind. 15.06
9.50	érk.	Berettyóújfalu község.	ind. 14.25
Békéscsaba—Szarvas—Kunszentmárton			
x			x
13.55	ind.	Békéscsaba MAV p. u.	érk. —
14.05	ind.	Békéscsaba Csaba-szálló	érk. 8.40
15.02	ind.	Kondoros	ind. 7.42
16.00	ind.	Szarvas Árpád-szálló	ind. 6.50
16.39	ind.	Ócsöd község.	ind. 6.10
17.05	érk.	Kunszentmárton, Fő-tér	ind. 5.35

§ x = Csak hétköznap közlekedik!
 Felvilágosítások a MÁVAUT Főnökségénél, B-csaba, II., Kazinczy-u. 1-3. Telefon: 233.

SPORT

Játékezőtöküldés vasárnapra

- Törekvés Nagybányai SE, Szabados.
- Rokka BISE, Sálfalvi.
- Törekvés II. CsAK II., Körmend.
- AEGV-KöTE II., Krauszpe.
- MTE-Ujvidéki VSE, Kovan.
- MTE II.-Battonyai LE, Takács.
- Tótkomlói Levente-B. Hunyadi, Vranka.
- N. MAV Sz. Turul, ifj. Erdős Ferenc.
- N. MAV II.-Gyulai LE, Unghi.
- GyAC-OMTK, Györi.
- GyAC II.-Nagyszalontai Levente, Szamosvölgyi.
- GyTK-NSC, Várkonyi.
- Endródi LE-GYTE II., Imre.
- N. Boeskey-NAC II., Gáspár.
- Nagyszénási Levente-B. MAV II., Kunos.
- CsSK-Mezőtúri Levente, Szpevár.

NB II.

- 1. Debreceni VSC 17 15 2 — 69:19 32
  - 2. Nagybányai SE 16 10 1 5 40:38 21
  - 3. MSE 17 9 1 7 37:34 19
  - 4. Bástya 16 8 2 6 54:37 18
  - 5. Székelyföldi MAV 17 7 3 7 29:32 17
  - 6. B. Törekvés 16 7 3 6 30:37 17
  - 7. PMTE 16 7 — 9 28:30 14
  - 8. Kolozsvári MAV 16 6 2 8 25:39 14
  - 9. CsAK 16 5 4 7 25:45 14
  - 10. N. Törekvés 18 — — 18 — —
- * Visszalépett.

Nyugagy,

kertészek, borbélyok kapható a Körösvidék-boltban.

Tőzsde

Valuta: Leu 195-205 svajci frank
 7900-10600 szlovák korona 11:45-11:78

1943. máj. 5-i békéscsabai

Állatárak:	terményárak:
Borjú 160-170	Búza 30-
Marha 120-150	Árpa 24.50
Juh 27-	Zab 27-
Hízsertés 180-210	Szemteng. 25.50
Sov. kg 200-320	Csöv. —
Hízott liba 490	Korpa 18-
ruca 470	Bab 62.00-70.00
Csirke süt. 460	Köles 32.00
rántani 460	Főkmag 65.00
Tyúk 400	Luc. mag 385-
Dunyka 450	Széna réti 8.17
Gyöngytyúk 440	Luc. 11.17
Tojás kg-ja 3.50	Szalma al. 4.07
db-ja 0.18	tak. 4.67

Az élő borjú és az élő juh kivételével az összes árak hatóságilag megállapított legmagasabb árak.

Apróhirdetések

Hirdetéseket délután 1 óráig, szombaton déli 12 óráig veszi fel a kiadóhivatal. **Apróhirdetési díj a feladások központjában fizetendő. Cím a kiadóban lévő hirdetésekre vidékieknek csak válaszbélyeg ellenében válaszolhatunk. Jelzés levelek leadásakor a kiadóhivatalban 20 fillér bélyegdíj fizetendő.**

Házat veszek, 2-3 szobásat, esetleg telket, központban. Ajánlatokat „Öskeresztény” jelgére a kiadóba kérek.

Egy jó munkás borbélysegédet felveszek. László Árpád, Mussolini-út

Kis kutya, szürke-fehér tarka bodroszörű, elveszett. Kérlek a megtalálót, vigye Áchim-utca 3 sz. alá.

Különbejártat, szépen butorozott szoba két személynek, esetleg egynek kiadó. Kistabán utca 6

Szép szoba üresen, esetleg butorozva kiadó. Andrassy-út 7. I. 6.

Betonkádát keresek megvételre. Cím a kiadóban.